

Co-funded by
the European Union

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

Metodický list

Předmět:	Dějepis
Ročník:	3. ročník, septima
Téma:	Evropa mnoha kultur a jazyků

Pracovní list 4

Muzea a instituce

Aktivita 1 – Diskuse / 5 minut

Co víte o institucích zabývajících se uměním? Dokážete nějaké z nich jmenovat? Věděli byste, jaké jsou povinnosti dnešních muzeí? A jaký je rozdíl mezi muzeem a galerií?

Evokace formou diskuse. Je vhodné uvést nejen povinnost sbírkotvornou, ale také edukační.

Aktivita 2 – Muzea a galerie dnes / 10 minut

Prostudujte si informace o muzeích a galeriích v současnosti. Odpovězte na kontrolní otázky. Po zodpovězení otázek prodiskutujte své odpovědi ve dvojicích.

S příchodem italské renesance a humanismu v 15. století se (mimo jiné) rozšiřuje zájem vzdělanců také o přírodní vědy a *kuriozity*, tj. vzácnosti a neobvyklosti. Mnoho mocných a bohatých italských šlechticů, jako jsou třeba **Medicejští**, začíná prezentovat svou sílu a úspěchy také tím, že staví na obdiv své vlastní sbírky umění a cenností. Pro tyto předměty vznikají zvláštní budovy, předchůdci budoucích *galerií a muzeí* (např. *Uffizi*, čti *ufici*).

Na sever od Alp se objevuje fenomén *kunstkomor* (z německého *kunst* – umění a *kammer* – komora). Bohatí šlechtici sbírali všemožné artefakty a umísťovali je do vitrín, uložených ve zvláštní místnosti. **Artefakty** zde byly roztrženy nikoliv podle doby vzniku, či místa původu, ale podle materiálu, ze kterého byly vyrobeny. Věhlasnou *kunstkomoru* měl na Pražském hradě též **Rudolf II.**

Zásadní změnu při vzniku muzeí a galerií dnešního typu znamenalo 18. století. V této době začala vznikat velká muzea dnešní doby – francouzský **Louvre** [lůvr], španělské **Prado** či ruská **Ermitáž**. Sbírký umění sloužily z počátku pro potěchu panovníka a jeho blízkých. S rozvojem osvícenectví a osvíceneckého absolutismu bylo čím dál častější, že panovník otevřel své sbírky lidu, aby i poddaní mohli rozvíjet své estetické cítění.

V průběhu 19. století se pak muzeum stalo otázkou jakési „národní hrdosti“. I na území českých zemí vzniká v této době snaha o české „vlastenecké“, později „národní muzeum“, byť nejstarší institucí tohoto typu u nás je **Národní galerie**, jejíž historie sahá až ke konci 18. století. Velkorysý projekt **Národního muzea** se nakonec podařilo dokončit na přelomu 19. a 20. století (stavba nové budovy Národního muzea dokončena r. 1891, interiér pozdější). Ještě během druhé poloviny 19. století bylo na našem území založeno **49 nových muzeí** či muzejních spolků. Postupně začala vznikat muzea specializující se na určité typy artefaktů – např. **uměleckoprůmyslová muzea**, sklářská muzea, muzea zemědělství či vojenství atd.

V 50. letech 20. století vzniká velké množství **muzeí specializujících se na výtvarné umění – galerií** (např. v dnešním Zlíně, r. 1953, či v Liberci, v Pardubicích, Plzni, Hradci Králové atd.). Po Sametové revoluci v listopadu 1989 bylo potřeba rozsáhlou muzejní síť přiblížit západnímu standartu. Muzea byla **rekonstruována**, došlo k přístavbám či přestavbám **depozitářů** (specializovaných skladů pro muzejní artefakty). Muzea byla vybavena modernější technikou, alarmy a protipožární ochranou.

Co-funded by
the European Union

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

Na počátku 21. století existovala na území ČR síť muzeí a galerií čítající **282 institucí**, uchovávajících kolem **65 milionů sbírkových předmětů**. Významná muzea v ČR jsou součástí **ICOM** (International Council Of Museums), kterou Československo r. 1946 spoluzakládalo.

Otázky k textu:

Vysvětlete pojem kunstkamora. Napadá vás, co se stalo s kunstkamou Rudolfa II.?

Jaká byla role panovníků při vzniku moderních muzeí?

Dokážete jmenovat příklady dalších světových i tuzemských muzeí a galerií, které v textu nezazněly?

Samostatná práce žáků, posléze párová výuka. S žáky je možné provázat novou látku s již probranou (renesance/humanismus/osvícenství) a zopakovat kontext doby.

Aktivita 3 – Nejslavnější muzea / 20 minut

Rozdělte se do mateřských pracovních skupin po 6 žácích. V každé skupině si rozdělte role A, B, C, D, E, F. Následně se spojte s žáky se stejnými rolemi z jiných mateřských skupin. Budete tzv. expertními skupinami. V expertních skupinách prostudujte materiály na Padletu a zjistěte informace o daných institucích.

Skupina A – Zjistí informace o *Kunsthistorisches Museum ve Vídni*

Skupina B – Zjistí informace o *Louvre v Paříži*

Skupina C – Zjistí informace o *Britském muzeu*

Skupina D – Zjistí informace o *Národním muzeu v Praze*

Skupina E – Zjistí informace o *Centru du Pompidou*

Skupina F – Zjistí informace o *MOCÁK v Krakově*

Zaměřte se především na – historii instituce, dobu vzniku případně okolnosti vzniku; nejdůležitější sbírky, nejdůležitější díla, přehlednost a prezentace na webových stránkách instituce.

Poté se vraťte do svých mateřských skupin a sdělte poznatky zjištěné daných tématech ostatním žákům. Sestavte krátkou charakteristiku jednotlivých institucí.

Žáci pracují metodou „expertních skupin“. Třída je rozdělena do mateřských skupin po 6 žácích. V mateřských skupinách je pak každému jednomu žákovi přiřazena role A/B/C/D/E/F. Mateřské skupiny vyšlou své „experty“ za dalšími žáky s příslušnou specializací (A/B/C/D/E/F). Experti nyní pracují v nových expertních skupinách, každá z expertních skupin A/B/C/D/E/F, složená z příslušných expertů, zkoumá jedno z témat. Po uplynutí časového intervalu (7-10 minut, případně podle rychlosti žáků) se experti z expertních skupin vrací zpátky do mateřských skupin po 6 žácích. Zde sdělí své zjištěné informace ostatním žákům. Více o práci v expertních skupinách v metodice:

https://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogick%C3%BD_lexikon/A/Aktivizuj%C3%AD%C3%AD_v%C3%BDukov%C3%A9_metody/EXPERTN%C3%8D_SKUPINY

Aktivita 4 – Definice muzea / 5 minut

Po prostudování pracovního listu je nám zřejmé, že se muzea a galerie v historii vyvíjela. Podívejte se na současnou definici muzea podle asociace ICOM z r. 2022:

“Muzeum je stálá nezisková instituce ve službách společnosti, která odborně zpracovává, sbírá, konzervuje, interpretuje a vystavuje hmotné i nehmotné dědictví. Muzea jsou otevřená veřejnosti, přístupná a inkluzivní. Podporují a rozvíjejí rozmanitost a udržitelnost, fungují a komunikují eticky,

**Co-funded by
the European Union**

Název projektu: Naše EU - Cesta "domů" do Evropy

Výzva: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU

Číslo projektu: 101127073

profesionálně a za účasti různých komunit. Nabízejí rozličné podněty pro vzdělávání, potěšení, reflexi a sdílení vědomostí.“

Dokážete na základě definice určit, jaké jsou současné role muzea? Využíváte možnosti, které vám nabízí lokální kulturní instituce typu muzeum/galerie?

Rozbor textu – definice muzea podle ICOM. S žáky je možné provést reflexi celého pracovního listu (vývoj muzea a galerie jako instituce) a vrátit se k úvodní diskusi – navázat na funkce muzea a jeho roli v dnešní době. Možnost zmínit neformální vzdělávání a edukační potenciál muzea/odborného pracoviště.